
Manglende «nettikette» bekymrer

AKTUELT

HANS PETTER FOSSENG

Email: hans.petter.fosseng@legeforeningen.no

Nettredaksjonen

Interessen for helse på Internett er økende både blant leger og pasienter. Men virkemidlene som benyttes for å fange folks oppmerksomhet, setter etiske grenser og god forretningsskikk på kraftige prøver.

Det mener informasjonsrådgiver Hans Petter Strifeldt i Legemiddelindustriforeningen og redaktør Magne Nylenna i Tidsskrift for Den norske lægeforening. Begge kritiserer firmaet Focus Media og datterselskapet PharmaSafe, som står bak Internett-siden Legemiddelsiden.

Kopi av Felleskatalogen

PharmaSafe har lagt ut noe de kaller Legemiddelkatalogen; et oppslagsverk med preparatbeskrivelser.

– PharmaSafes legemiddelkatalog er besynderlig lik Felleskatalogen, som vi har gitt ut i 42 år, og som er strengt kvalitetssikret, sier Hans Petter Strifeldt. Legemiddelindustriforeningen har kritisert firmaet for at tekstene i Legemiddelkatalogen er like Felleskatalogens tekster, men har ikke kunnet gjøre noe utover det.

Kaare Mathiesen, daglig leder i PharmaSafe, mener imidlertid at preparatkatalogen på Internett holder mål: – Felleskatalogen er for eksempel besynderlig lik den som danskene gir ut, parerer Mathisen.

– Det er ikke mulig å lage Legemiddelkatalogen forskjellig fra for eksempel Felleskatalogen, det ligger i innholdets natur. Legemiddelindustriforeningen har tatt det som en selvfølge at dette er deres område, men vi må huske at det er legemiddelfirmaenes tekster det er snakk om her. Felleskatalogen er

forretning for Legemiddelindustriforeningen. Derfor sutrer de nå som de har fått en konkurrent, hevder Mathiesen. Han sier at innholdet på nettsidene deres er utarbeidet i samarbeid med legemiddelindustrien og myndighetene.

Legemiddelfirmaene har opphavsrett til preparattekstene sine. Ifølge Mathiesen har derfor Focus Media og PharmaSafe avtaler om publisering av disse.

Misbruk av nyhetsbrev

På Legeforeningens Internett-sider kan man melde seg på et e-abonnement og få nyheter og e-post med medlemsbrev tilsendt.

PharmaSafes daglige leder sendte 28.11. en e-post til alle mottakerne av Legeforeningens nyhetsbrev der han reklamerte for Legemiddelsiden. Nyhetsbrevet kunne se ut som om det kom fra Legeforeningen, selv om Mathiesen stod som avsender. Derfor tok mange det for gitt at det kom fra Legeforeningen.

– Dette ble gjort uten at nettrekaksjonen var klar over saken, sier redaktør Magne Nylenna.

– Siden nyhetsbrevtjenesten ikke var begrenset til bare én avsender var det mulig for Mathisen å gjøre dette. Denne feilen er nå rettet opp, og vi beklager overfor våre abonnenter at vi hadde en slik svakhet i systemet. Våre e-abonnenter skal kunne stole på at innholdet i nyhetsbrevene virkelig kommer fra Legeforeningen. Slikt skal ikke kunne skje, understreker Nylenna.

Kaare Mathiesen mener det var et uhell at mange fikk omtalen for Legemiddelsiden per e-post, både en og flere ganger. Det er helt ukjent for ham hvordan adressene til Legeforeningens nyhetsbrevtjeneste kunne dukke opp.

– Det var flere uheldige omstendigheter som spilte inn da jeg sendte ut omtale av sidene våre. Vi arbeidet med å skifte server, og da ble en sikkerhetsbarriere slått av. Jeg brukte et gratisprogram fra Internett, som var beregnet til å sende ut større e-postmengder, til å sende ut reklamen. Jeg hadde rundt 2 000 adresser som jeg skulle sende til. Av en eller annen grunn ble reklamen sendt ut til mange flere enn planlagt, og dessuten fikk flere den samme e-posten flere ganger, sier Mathiesen.

Normaltariffen

Firmaet Focus Media AS, hvor Kaare Mathiesen også er daglig leder, tilrettela normaltariffen for trykking for første gang i 2000 på oppdrag fra Legeforeningen. I tillegg til denne offisielle utgaven, har Focus Media laget en reklamefinansiert utgave hvert år siden 1993. Firmaet har også lagt ut en kortversjon av normaltariffen på nettsidene sine, uten at noen i Legeforeningen har vært klar over det. I fremtiden skal Legeforeningen selv utarbeide og gi ut normaltariffen, også med reklame, uten hjelp fra Mathisen eller andre.

– Vi har i flere år laget en kortversjon av normaltariffen, i tillegg til fullversjonen. Dette har flere i Legeforeningen vært klar over, siden vi sender ut kortversjonen til samtlige leger i Norge, sier han. Mathisen innrømmer at firmaet ikke spurte Legeforeningen om lov til å lage kortversjonen av normaltariffen eller til å publisere den på nettet, men han ser ikke på det som et problem.

Etiske grenser tøyes

– Konkurransen om oppmerksomheten på Internett øker, og dette gjelder også nettstedene som har leger som målgruppe, sier Magne Nylenna.

– De fleste av disse nettstedene har kun ett mål, å tjene penger. Noen av dem benytter seg av og til av virkemidler som ligger på kanten, og delvis utenfor kanten, av det som regnes som etiske kjøreregler. Internett er fortsatt nærmest et anarki. De etiske grensene tøyes når man for eksempel utnytter andres e-postlister til reklame for egne produkter, sier redaktøren. Han synes det er beklagelig at noen kan utgi seg for å være noen de ikke er.

– Jeg ønsker å advare mot at det finnes flere og flere useriøse Internett-sider, og derfor oppfordrer jeg legene til å være mer kritiske til informasjonen de serveres på nettet, sier Magne Nylenna.

Publisert: 10. januar 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.